

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 2. Admittenda est Gratia merè Sufficiens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

Admittenda est Gratia mèrè Sufficiens.

Probatur primò ex Scripturis, Matthæi 11. *Si in Tyro, & Sidone facte fuissent virtutes que in vobis, pridem in cilicio & cinere pænitentiam egissent.* Ubi Christus exprobrat Judæis quod non fuerint conversi ad pænitentiam cum illa gratia, cum qua Tyrij & Sidonij, si eam habuissent, pænitentiam egissent. Atqui illa gratia fuit sufficiens ad pænitendum, cum illa enim Tyrij & Sidonij actum pænitentiæ eliciuissent si iis concessa fuisset. Ergo illa talis est ut potuerit in Judæis effectum habere, quem tamen fortita non fuit; aliàs contra eos iniqua fuisset Christi exprobratio, sic cum ea gratia actum pænitentiæ elicere non potuissent.

Sed, inquires, S. Augustinus lib. 2. de bono persever. cap. 14. de Tyriis & Sidonis pronunciat: Quoniam ut crederent non erat eis datum, etiam unde crederent est negatum. Respondeo S. Augustinum tantum negare Tyriis datam esse gratiam quam Deus prævidit fore efficacem, sive quâ crant actu credituri; non negat autem datum esse aliquam sufficientem: neque ait credituros non fuisse si habuissent gratiam Judæis concessam, cum Christus credituros disertè affirmet.

Eodem spectat illud Proverbiorum cap. 1. *Vocavi & renuiſtis.* Et ad Rom. 2. *An divitias bonitatis ejus, & patientia, & benignitatis contemnitis?* Atque alia non minus manifesta Scripturarum oracula, quæ toties inculcant, peccantibus dari gratiam

gratiam cum qua poterant rectè operari, nisi illam propriæ voluntatis arbitrio cassam, & infructuosam reddidissent.

His conformia sunt Conciliorum decreta, ac novissimè Tridentini Sess. 6. cap. 11. ubi dum docet, justos posse per Christum piè vivere, & proficere, subdit rationem, *Deus enim semel justificatos non deserit, nisi ab ijs prius deseratur*: Et cap. 13. docet justificatos in Dei auxilio firmissimam spem collocare debere, *Deus enim, inquit, nisi ipsi illius gratiae defuerint, sicut cœpit opus bonum, ita perficiet*. In quibus Concilium aperte supponit justis præberi gratiam sufficientem, & defectum bonæ operationis in nostra tantum voluntate residere.

Subscribit disertè S. Augustinus tum saepe alibi, tum l. 80. trium quæstionem. q. 68. *Nec illi, inquit, qui noluerunt venire debent alteri tribuere, sed tantum sibi, quoniam ut venirent vocati, erat in eorum libera potestate*. Idem exprimit lib. 1. ad Simplicianum q. 2. Idem fusius urget tract. 53. in Joannem ubi docet Deum impetrari potestatem ut possimus filij Dei fieri per gratiam, hominem verò per liberum arbitrium gratiæ obluctari.

Potremò, veritas hujus doctrinæ invictè probatur, ex eo quod inter quinque propositiones Jansenij, hæc ut hæretica damnatur: *Interiori gratia in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur*. Hæc enim propositio in sensu authoris afferit, gratiam semper habere omnem effectum quem hic & nunc obtinere potest, & ad quem à Deo conceditur, licet non causet effectum ad quem actu non datur, aut quem in aliis circumstantiis obtinuisse. Itaque ex damnatione prædictæ propositionis in sensu authoris, satis liquet definitum esse, interiori gratiæ aliquando resisti, sive eam

384 Par. 2. Conirov. 5. De Gratia Sufficienti.
eam non habere effectum quem hic & nunc
obtinere potest, & ad quem conceditur; atque
adeo dari gratiam merè sufficientem: non enim
rectè dicitur resisti gratiæ, nisi frustrando illam
effectu ad quem hic & nunc à Deo ordinatur.

Obiiciunt Adversarij contra gratiam merè
sufficientem, Primò, Hæc gratia sufficiens, est
illa gratia Possibilitatis à Pelagianis olim asserta,
& ab Augustino semper reprobata. Secundò,
Gratia sufficiens à natura requiritur ad non
peccandum: Ergo est naturæ debita: si est de-
bita, ergo non est gratia. Tertiò talis gratia suf-
ficiens nunquam sortitur effectum; Ergo est ali-
quod inutile & monstrosum genus gratiæ; qua-
lis esset medicina quæ nulli unquam prodeisset.
Ut hæc, & his affinia breviter dissoluantur.

Respondeo ad primum, Duplicem dari possi-
bilitatem bene operandi, aliam fundatam in so-
lis viribus naturæ, quam in Pelagianis Augusti-
nus constanter oppugnabat lib. de natura &
gratia Cap. 11. & alibi. Alia est possilitas quæ
tantum habetur in natura per gratiam adjuta,
& hæc includit gratiam sufficientem quæ natu-
ra fit potens ut rectè operetur, etiam pro eo
tempore quo negligit gratiæ cooperari: & hanc
disertè tuetur Augustinus eodem lib. de nat. &
grat. cap. 43.

Ad secundum, Negatur ultima consequen-
tia: Sic homini justo debetur gloria, hæc ta-
men vera est gratia. Quia igitur gratia sufficiens
debetur naturæ, non prout est in se, sed tantum
naturæ supernaturaliter elevatae, hinc vera est
gratia & naturæ secundum se spectatæ omnino
indebita.

Ad tertium, Neganda est etiam consequentia:
Patentur enim adversarij gratiam purè sufficien-
tem

ter in Angelis non fuisse monstrosum, et si eorum vitio non fuerit sortiata effectum: idem ergo de nostra admittendum est, quia quantum est ex parte, & virtute gratiae, potest sequi effectus, & de facto alia gratia huic omnino similis actum bonum aliquando operatur. Monstrosa igitur tantum esset illa medicina, aut gratia, vicibus nullus absolute curari, aut inuari possit. Plura de hujus gratiae natura, necessitate, & distinctione à gratia efficaci, ex dicendis magis elucentur.

S. 3.

*An datur Gratia sufficiens omnibus, etiam obduratis,
excæcatis, & facientibus quod in se est
viribus naturæ?*

DE his quæstionibus variæ sunt Doctorum etiam Catholicorum sententiæ. Negat Arimensis, contra communiorum, dari gratiam sufficientem Infidelibus quibus Christus non innotuit, quales erant Philosophi gentiles, Plato, Aristoteles, &c. Quoad obduratos, Bellarminus, Suarez, Ripalda, Herice &c. asserunt hanc gratiam etiam concedi obduratis, & excæcatis. Infantibus sine Baptismo morientibus non tribui sufficientia remedia ad salutem docet Arimensis, Sotus, Vasquez, & quidam alij: affirmat Suarez, Lessius, Herice, & alij plures. Pro harum quæstionum resoluzione.

Dico primò, Datur omnibus auxilium aliquod sufficiens saltem ad non peccandum, dum actum peccaminosum formaliter exercent. Hæc thesis est certa, contra Calvinum, ac Lutherum:

R

nec